

ریاست محترم دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سراسر کشور

موضوع: پیگیری معاینات رتینوپاتی نرسی نوزادان

با سلام و احترام

عملیاتی نمودن قانون جوانی جمعیت کشور، مستلزم حفظ بقا و ارتقاء سلامت نوزادان تولد یافته و پیگیری از بروز عوارض موثر بر کیفیت زندگی نوزادان می باشد .

در سال های اخیر ، میزان بقای نوزادان نارس به شکل چشمگیری افزایش یافته است. به همان نسبت نیز انتظار می رود ، تعداد نوزادان در معرض خطر رتینوپاتی نرسی نیز افزایش یابد. رتینوپاتی نرسی بیماری عروق شبکیه در نوزادان نارس است و می تواند به طیف وسیعی از اختلالات بینایی از نقائص جزئی قابل اصلاح در حدت بینایی، تا جدا شدن شبکیه و کوری منجر گردد. این بیماری در اغلب موارد ، قابل پیگیری بوده و در صورت تشخیص به موقع قابل درمان است و در صورت عدم تشخیص به موقع، بیماری پیشرفت کرده و به سرعت منجر به نابینایی می گردد و می تواند هزینه ای تا ۱۰ برابر بیشتر بر خانواده و نظام سلامت تحمیل کند.

لذا با توجه به گسترش بخش های مراقبت ویژه نوزادان و فراهم شدن امکانات مورد نیاز برای انجام معاینات غربالگری در سراسر کشور و نیز تدوین و ابلاغ آیین نامه و استاندارد های لازم در برنامه غربالگری رتینوپاتی نرسی، تعیین استاندارد های خدمت و تعرفه های مربوطه ، ضمن تأکید دوباره بر اجرای مفاد هریک از آنها، پیگیری موارد زیر مورد انتظار می باشد:

۱. در دانشگاه ها/ دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی دارای گروه آموزشی چشم پزشکی فعال، مسئولیت سامان دهی غربالگری و درمان رتینوپاتی نرسی نوزادان تولد یافته به عهده مدیر گروه چشم پزشکی دانشگاه بوده و لازم است با محوریت گروه ، زمینه های اجرای آیین نامه اجرایی و استاندارد های پیگیری و غربالگری و درمان رتینوپاتی نرسی فراهم گردد .
۲. در دانشگاه ها/ دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی فاقد گروه آموزشی چشم پزشکی، مسئولیت مستقیم پیگیری ارائه خدمات مورد نیاز نوزادان مشمول مراقبت های رتینوپاتی نرسی، به عهده معاون محترم درمان آن دانشگاه می باشد و لازم است با ساز و کار مناسب ، فرایند های مراقبت، پیگیری و درمان رتینوپاتی نرسی شفاف و خدمات بهنگام و مناسب ارائه گردد.

۳. نظر به آموزش گروه های مراقبت رتینوپاتی نرسی در دانشگاه های مختلف (چشم پزشکی، پرستار و فوق تخصص نوزادان یا متخصص کودکان) توسط مراکز منتخب آموزش ROP مورد تأیید اداره سلامت نوزادان ، در صورت هر گونه تغییر یا جابجایی در اعضای گروه آموزش دیده، پیش بینی لازم برای جایگزینی افراد تغییر یافته صورت گیرد و به گونه ای برنامه ریزی شود که تأخیر یا وقفه ای در ارائه خدمات نوزادان مشمول معاینه و مراقبت های ROP پیش نیاید.
۴. انجام معاینات غربالگری رتینوپاتی نرسی در صلاحیت چشم پزشکی دوره دیده و مورد تأیید مراکز آموزش ROP و کار گروه کشوری رتینوپاتی نرسی است . در صورت تصویربرداری با RETCAM، مسئولیت تفسیر و تشخیص گذاری تصاویر حاصله ، برعهده چشم پزشکی دوره دیده می باشد .
۵. در حال حاضر اجرای دوره های مهارت آموزی معاینه های رتینوپاتی نرسی در مرکز آموزشی درمانی فارابی دانشگاه علوم پزشکی تهران ، مرکز آموزشی درمانی حضرت رسول اکرم (ص) دانشگاه علوم پزشکی ایران ، مرکز آموزشی درمانی خاتم الانبیاء(ص) دانشگاه علوم پزشکی خراسان رضوی و درمانگاه پوستچی دانشگاه علوم پزشکی شیراز انجام می گیرد و لازم است در صورت نیاز گروه های غربالگری دانشگاه های کشور، مطابق با ضوابط و مقررات موجود اقدام گردد.
۶. در صورت بستری نوزادان در بیمارستان تا زمان معاینه ROP، ساز و کاری تعریف گردد که معاینه توسط چشم پزشکی دوره دیده یا با استفاده از RETCAM بر بالین نوزاد صورت پذیرد و حتی الامکان از اعزام نوزاد به مرکز معاینه یا تأخیر در انجام معاینه تا زمان ترخیص نوزاد پیشگیری به عمل آید .
۷. لازم است معاینات پیگیری رتینوپاتی نرسی پس از ترخیص نوزادان در محلی انجام گردد که امکان پایش علایم حیاتی نوزاد و انجام اقدامات فوریت های پزشکی مانند احیای نوزاد فراهم باشد . بدیهی است همچنان که در استاندارد خدمت نیز بیان شده برای انجام این معاینات نباید بیمار به مطب های خصوصی ارجاع گردد.
۸. ضامن انجام دقیق و با کیفیت مراقبت های اختصاصی رتینوپاتی نرسی و اعمال و اجرای تعرفه های ابلاغی ، معاونت درمان دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی است . معاونت درمان بایستی فرایندهای مربوط به پرداخت های به موقع چشم پزشکان فعال در این برنامه را روشن و شفاف تهیه و با همکاری معاونت محترم توسعه ، اجرا نماید.
۹. از آنجا که ساز و کار درمان های تخصصی نوزادان مبتلا به رتینوپاتی نرسی در همه مراکز کشور فراهم نیست، با تفاهم نامه ، محدوده خدمات فرایند درمان این دسته از نوزادان کوتاه و تسهیل گردد.
۱۰. بر استانداردسازی خدمات مراقبت های اساسی از نوزادان نارس، بخصوص مراقبت های تنفسی و اقدامات پیشگیرانه رتینوپاتی نرسی در بخش های مراقبت ویژه نوزادان تأکید گردد. لازم است گروه آموزشی نوزادان / کودکان دانشگاه / دانشکده برنامه ای مدون برای آموزش و پیاده سازی مراقبت های تنفسی استاندارد در بیمارستان ها داشته باشد.

شماره ۵۶۳۱/۴۰۰
تاریخ ۱۴۰۱/۰۳/۱۱
پیوست دارد

تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین
مقام معظم رهبری

معاونت بهداشت
معاونت درمان

۱۱. از آنجا که تولد نوزاد نارس زمینه ساز ایجاد رتینوپاتی نرسی و تبعات آن است، در حوزه معاونت بهداشت هر دانشگاه / دانشکده موارد زیر مورد توجه قرار گیرد :

- بهبود کیفیت مراقبت های دوره بارداری بانوان باردار و نظارت مؤثر و دقیق بر روند مراقبت های دوران بارداری
- تعیین فرایندهای اجرایی مراقبت و پیگیری ROP با همکاری معاونت درمان دانشگاه و گروه آموزشی چشم پزشکی و ابلاغ آن در سطوح اجرایی
- افزایش آگاهی همه مراقبان سلامت در سطوح مختلف در زمینه اهمیت مراقبت های رتینوپاتی نرسی و پیگیری طبق برنامه مطابق با فرایندهای اجرایی در هر دانشگاه
- آگاهی مراقبان سلامت و گروه های کارشناسی از فرایندهای غربالگری، مکان های انجام معاینات و ارجاع

۱۲. لازم است موارد پیشرفته رتینوپاتی نرسی (مراحل ۴ و ۵) در کارگروه ویژه فرایندهای مراقبت به سرپرستی و مدیریت حضرت عالی به طور دقیق بررسی و برای پیگیری از موارد مشابه ضمن اصلاح فرایند، برنامه مداخله تدوین و اجرا گردد.

#signature2#

دکتر سعید کریمی
معاون درمان